

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/92/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8712213526
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8712213526.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova č. 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova č. 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č. k. 4C/352/2012-50 zo dňa 19.08.2014 a o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Kežmarok č.k. 4C/352/2012-69 zo dňa 03.12.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok č.k. 4C 352/2012-50 zo dňa 19.08.2014.

Z r u š u j e uznesenie súdu prvého stupňa č.k. 4C 352/2012-69 zo dňa 3.12.2014 a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol. Vyslovil, že žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 3 ods. 1 a 2; § 9 ods. 1, 2; § 15 ods. 1 a 2; § 16 ods. 1; § 17 ods. 1 až 3; § 19 ods. 1 až 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci; § 238 ods. 1 a 2; § 44 ods. 6 a 7 Exekučného poriadku.

Vychádzal zo zistenia, že žalobca sa v predmetnom konaní domáha náhrady škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Poprad v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 13Er/148/2003, ktorý spočíval v tom, že nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonnej 30 - dňovej lehote.

Vykonaným dokazovaním zistil, že exekučné konanie vedené na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 13Er/148/2003 začalo dňa 30.07.2003.

V čase začatia predmetného exekučného konania (30.7.2003) Exekučný poriadok ešte neupravoval lehotu na rozhodnutie súdu o návrhu na zmenu exekútora. Podľa prechodného ustanovenia § 238 Exekučného poriadku aj po zmene ust. § 44 Exekučného poriadku účinnej k 1. 9. 2005 vykonanej zákonom č. 341/2005 Z. z., ktorý zaviedol 30 dňovú zákonnú lehotu na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora, bolo povinnosťou exekučného súdu pokračovať v predmetnom exekučnom konaní podľa práva platného do 31. 8. 2005.

Pre rozhodnutie súdu o návrhu na zmenu súdneho exekútora nebola v tom čase zákonom stanovená žiadna lehota. Preto súd prvého stupňa nemohol prijať ani právny záver o nesprávnom úradnom postupe exekučného súdu spočívajúcom v porušení povinnosti vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote.

Vychádzajúc z okolností predmetného exekučného konania, v ktorom rozhodovanie o návrhu na zmenu exekútora trvalo necelých 5 mesiacov, počas ktorých súd nebol nečinný, v celom rozsahu poukazujúc na argumentáciu ÚS SR v náleze ÚS SR 520/2012-39 z 10.07.2013 súd prvého stupňa prijal záver, že exekučný súd v exekučnom konaní nepostupoval nesprávne a konanie súdu nemožno kvalifikovať ako konanie so zbytočnými prietahmi.

Keďže žalobkyňa nepreukázala splnenie jednej zo základných predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu, a to nesprávny úradný postup štátneho orgánu, súd prvého stupňa žalobu ako nedôvodnú zamietol. Vzhľadom na tento právny záver nepovažoval za hospodárne vykonávať ďalšie dokazovanie vo veci a ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania zamietol.

Aj za predpokladu záveru, že súd by nebol oprávnený preskúmať nesprávny úradný postup z pohľadu zbytočných prietahov v exekučnom konaní ani v čase pred 01.01.2013, súd prvého stupňa mal za to, že žalobkyňa v konaní neunesla povinnosť tvrdenia (ani dôkaznú povinnosť) ohľadne skutočnosti, že by o prietahoch v predmetnom exekučnom konaní bol rozhodol niektorý z orgánov taxatívne vymenovaných v ust. § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 1. 1. 2013.

Žalobkyňa v konaní neunesla povinnosť tvrdenia (a teda ani dôkaznú povinnosť) ohľadne vzniku majetkovej ujmy v dôsledku tvrdených zbytočných prietahov v exekučnom konaní.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. Žalovaná si náhradu trov konania uplatnila avšak ich nevyčíslila a z obsahu spisu nevyplývalo, žeby jej nejaké trovy vznikli, preto súd vyslovil, že jej právo na náhradu trov konania nepriznáva.

Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca.

Poukázal na to, že súd rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednosti právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia. Súd bol pri svojom rozhodovaní jednoznačne viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z.z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 412/2012 Z.z., pretože svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné.

Súd nevysvetlil názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný.

Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Navyše, súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv a teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prietahy vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako nárast ekonomickej trestnej činnosti alebo rozsah nevybavenej súdnej agendy. Nemožno pochopiť, ako môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného

titulu so zákonom. Poznamenal, že ide o prejav nesústredenej činnosti súdu, kedy súd vyhodnocoval aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

Poznamenal, že predložil ako dôkaz o vzniku škody spoločnosti POHOTOVOSŤ, s.r.o. Znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave. Uvedeným znaleckým posudkom bolo jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku, a to v posudku určenej výške. Namietal, že súd prvého stupňa nevykonal dostatočné oboznámenie sa s predloženým znaleckým posudkom. Mal za to, že v konaní boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody.

K návrhu na prerušenie konania uviedol, že súd bol povinný pred rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť, ak bol návrh súdu doručený v čase predchádzajúcom nariadenému súdному pojednávaniu. Poukázal pritom na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/174/2014.

Žiadal, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 Občianskeho súdneho poriadku, bez nariadenia pojednávania, s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj internetovej stránke (§ 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu vo veci samej nie je dôvodné.

Podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy, alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej moci

- a/ nezákonným rozhodnutím,
- b/ nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c/ rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení, alebo rozhodnutím o väzbe alebo
- d/ nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

- 1/ škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,
- 2/ škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,
- 3/ škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.. účinného ku dňu podania návrhu štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. účinného ku dňu podania návrhu právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a § 11.

Podľa § 16 ods. 4 citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

Podľa § 44 ods. 5 Exekučného poriadku v znení účinnom v čase začatia exekučného konania, ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 238 ods. 1 Exekučného poriadku konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak.

Podľa § 238 ods. 2 Exekučného poriadku ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1 sa použijú aj na konania začaté pred 1. septembrom 2005.

Podľa § 212 ods. 1 O.s.p. odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania.

Odvolateľ v odvolaní namietal, že súd prvého stupňa nesprávne (retroaktívne) vychádzal z ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré podrobne upravuje podmienky, na základe ktorých možno usúdiť na vznik nesprávne úradného postupu v podobe prietahov v konaní. Argumentácia súdu prvého stupňa je zrejماً z odôvodnenia jeho rozhodnutia, pričom sa netýka ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013 ale v znení účinnom ku dňu podania návrhu. Preto tento odvolací dôvod odvolací súd považoval za nedôvodný.

Keďže žalobca sa v predmetnej veci domáha náhrady škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Poprad vo veci vedenej pod sp. zn. 13Er/148/2003, odvolací súd k tomuto uvádza, že exekučné konania začaté do 31.08.2005 sa v zmysle prechodných

ustanovení Exekučného poriadku (§ 238 ods. 1 a 2) dokončia podľa práva platného do 31.08.2005, a teda nie je možné na ne aplikovať ustanovenie § 44 ods. 8 Exekučného poriadku, ktoré stanovuje lehotu 30 dní na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom žalobcu, že v predmetnom exekučnom konaní exekučný súd postupoval nesprávne, ak o návrhu na zmenu súdneho exekútora nerozhodol v 30-dňovej zákonnej lehote. Pre rozhodnutie súdu o tomto návrhu nebola v tom čase zákonom stanovená žiadna lehota.

Taktiež žalobca nepreukázal údajný stav trvania právnej neistoty, ktorá mala byť spôsobená tým, že súd prvého stupňa nerozhodol v exekučnom konaní o zmene súdneho exekútora v 30-dňovej lehote.

Žalobca neunesol dôkazné bremeno ani pri preukázaní vzniku škody, nakoľko nepredložil žiadne dôkazy dokumentujúce skutočnú výšku tejto škody. Len samotné tvrdenie žalobcu, že mu vznikla majetková škoda pozostávajúca z toho, že musel vynaložiť výdavky na správu pohľadávok prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov, udržiavanie a správu informačného systému, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom, výdavky na urgencie adresované exekučnému súdu a pod., nemožno považovať za dôkaz jej vzniku.

Nepreukázanie nesprávneho úradného postupu zo strany exekučného súdu vylučuje dôvodnosť podanej žaloby, a preto znalecké dokazovanie smerujúce k preukázaniu výšky škody, prípadne nemajetkovej ujmy by bolo evidentne nevhodným. Zároveň je nutné poznamenať, že dôkazné bremeno preukázania základných predpokladov zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci (nesprávny úradný postup, škoda a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou) má poškodený (žalobca), ktorý ho v tomto prípade neunesol.

Odvolací súd k odvolacej námietke žalobcu ohľadne nesústreďenej činnosti súdu považuje za potrebné uviesť, že je mu z praxe známe, že je to práve nesústreďená činnosť žalobcu, ktorý sa vôbec neoboznamuje s obsahom rozhodnutí súdov a podáva hromadné odvolania rovnakého typu. Keďže Znalecký posudok č. 1/2014 o výške vzniknutej škody a ani návrh na prerušenie konania, na ktoré žalobca v odvolaní poukazuje, neboli v predmetnom konaní predložené, odvolací súd sa odvolacími námietkami týkajúcimi sa znaleckého posudku a návrhu na prerušenie konania nezaoberal. Tieto skutočnosti však oprávňujú odvolací súd vyjadriť vážnu pochybnosť o tom, či sa žalobca s obsahom spisu a s napadnutým rozsudkom vôbec oboznámil, a ak áno, tak je zrejmé, že v nedostatočnom rozsahu. V podanom odvolaní žalobca nielenže poukazuje na skutočnosti, ktoré nie sú obsahom spisu, ale navyše takmer vôbec nereaguje na závery súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku.

S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Za dôvodné považoval odvolací súd odvolanie žalobcu proti uzneseniu o vyrubení súdneho poplatku za odvolanie.

Uznesením č. k. 4C/352/2012-69 zo dňa 03.12.2014 súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť do desiatich dní súdny poplatok za odvolanie vo výške 20 Eur podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov.

V zákonom stanovenej lehote podal proti uzneseniu odvolanie žalobca. Namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia. Poukázal na to, že položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov je stanovená pre súdny poplatok za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. To znamená, že poplatníkom podlieha len podanie žaloby na náhradu škody a nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej ako sú odvolanie, dovolanie a pod.. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/39/2007 zo dňa 29. 03. 2007, podľa ktorého za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v prílohe Sadzobníka súdnych poplatkov, sa súdne poplatky nevyberajú. V takom prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy. Tvrdil, že postupom súdu bolo zasiahnuté do jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj došlo k porušeniu čl. 12 ods. 1, najmä čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorej povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn.

I. ÚS 252/05 z 22. 03. 2006). Ďalej zdôraznil, že súd pri výkone svojej rozhodovacej právomoci je viazaný čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého platí, že môže konať iba na základe Ústavy v jeho medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorým stanoví zákon. Navyše zdôraznil, že podľa § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch, za úkony navrhnuté alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 sa vyrubujú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012. V danom prípade žaloba bola podaná pred 01. 10. 2012, teda konanie sa začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z., a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012, kedy konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávny úradným postupom, od poplatku bolo vecne oslobodené (§ 4 ods. písm. k) Zákona o súdnych poplatkoch). Navrhol vyhovieť odvolaniu a napadnuté uznesenie zrušiť v rámci autoremedúry v zmysle ust. § 210a Občianskeho súdneho poriadku alebo napadnuté uznesenie zrušiť bez náhrady.

Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu súdu prvého stupňa č.k. 4C/352/2012-69 zo dňa 03.12.2014 odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ustanovenia § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal napadnuté uznesenie podľa zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p., vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie, čo je v súlade s § 214 ods. 1,2 O.s.p. a zistil, že nie sú splnené podmienky pre potvrdenie a ani pre jeho zmenu.

Odvolací súd nemá výhrady proti tvrdeniu odvolateľa, že s účinnosťou od 01.10.2012 (novela zákonom č. 286/2012 Z.z.) bola do Sadzobníka súdnych poplatkov zavedená položka 7a, podľa ktorej zo žaloby o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa vyrubuje súdny poplatok vo výške 20 Eur.

V prejednávanej veci bola podaná žaloba dňa 27.09.2012, teda v čase, keď položka 7a ešte nebola účinná.

Prvostupňový súd však vyrubil žalobcovi súdny poplatok za odvolanie podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktoré odvolanie bolo doručené prvostupňovému súdu dňa 03.11.2014, teda v čase, kedy položka 7a Sadzobníka už platila.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p. a § 169 ods. 1 O.s.p. uznesenie súdu musí byť riadne odôvodnené.

Prvostupňový súd sa v napadnutom uznesení nezmienil, prečo v prejednávanej veci vyruboval súdny poplatok podľa položky 7a, ktorá explicitne obsahuje znenie, ktoré sa dotýka len žalôb o náhradu škody a nie aj odvolaní v takýchto veciach.

Keďže prvostupňový súd svoje rozhodnutie žiadnym spôsobom neodôvodnil, odvolací súd sa stotožnil s názorom žalobcu, že predmetné uznesenie je nepreskúmateľné.

Neodôvodnené alebo nedostatočne odôvodnené rozhodnutie nedovoľuje účastníkom konania posúdiť, ako prvostupňový súd aplikoval príslušný právny predpis a akými úvahami sa pri rozhodovaní riadil. Takéto rozhodnutie súdu prvého stupňa porušuje právo účastníka konania na spravodlivý súdny proces. Preto odvolaciemu súdu neostávalo nič iné, než napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Úlohou prvostupňového súdu bude vo vzťahu k uvedenému súdnemu poplatku opätovne preskúmať, či sú dané dôvody na jeho vyrubenie už aj s poukazom na odvolacie námietky žalobcu.

Ak prvostupňový súd dospeje k záveru, že predsa len je dôvod na vyrubenie súdneho poplatku z odvolania, svoje rozhodnutie aj náležite odôvodní. Počas celého konania o uloženie poplatkovej povinnosti bude dbať na to, že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, že dane a poplatky možno ukladať zákonom a na základe zákona, použitie analógie legis v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku je vylúčené a pri interpretačnom probléme pri aplikácii zákona č. 71/1992 Zb. je potrebné uprednostniť ten výklad, ktorý je pre poplatníka priaznivejší.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.